

► Merknadsbehandling

Innspill til varsel om oppstart

Til sammen har vi mottatt 5 innspill. Innspillene er oppsummert og merknadsbehandlet i tabellen under. Kommentarer er skrevet i kursiv under hvert innspill. Innkomne innspill følger som egne vedlegg.

Bidragster	Dato	Innspill
HK Eiendom AS	2023-10-24	- Når butikktomta skal bearbeides, må det tas med at det ligger en bedrift (sveis/mekanisk) på nabotomta som er operativ 16 timer i døgnet - HK Eiendom ønsker utvikling i området velkommen, men forventer at det tas hensyn til at de har produksjon med trailere inn med stål 4 ganger i uka og at innkjøringen deres ikke blir berørt <i>Innkjøringa til eiendommen blir ikke berørt av planen. Eiendommen blir heller ikke berørt. Mur med rekkverk langs turveien etableres for å hindre fyllingsutslag på eiendommen og for å lede gangtrafikken vekk fra eiendommen.</i> <i>Planen tar hensyn til trafikken til eiendommen, og sentrale parkeringsplasser er lagt nord og vest for bygget. Parkeringsplassene i øst er tiltenkt de ansatte.</i>
Statens vegvesen	2023-11-13	- Statens vegvesens rolle i denne saken er som forvalter av riksveg. - Det er viktig at kommunen tar hensyn til føringer i arealpolitikken, og hvor man ønsker å utvide forretningsområder. Dette med tanke på å redusere behovet for biltransport, arbeidsplasser i tilknytning til eksisterende infrastruktur og eventuell økning av støy- og støvproblemer. - Etablering av en dagligvareforretning vil føre til økt trafikk i krysset E12/kv. 1349. Eksisterende kryss er fullkanalisert, og vil kunne håndtere den økte trafikken som følger etablering av en planlagt dagligvareforretning. - Vi anbefaler at det i det videre arbeidet med reguleringsplanen tas hensyn til følgende tema: - Gående, syklende og reisende med kollektivtransport - Støy og støv (også i anleggsfasen) - Klima og miljø - Klimatilpasning (overvann mm.) - Universell utforming <i>Planen bidrar til redusert behov for biltransport og bedre tilgjengelighet til kollektivtransport og eksisterende infrastruktur.</i> <i>Planen legger ikke til rette for virksomheter som øker støy- og støvproblemer i området.</i> <i>Anbefalte tema er vurdert og innarbeidet i planen så langt det har vært mulig.</i>
NVE	2023-11-14	Viser til NVEs kartbaserte veileder for reguleringsplan som gir verktøy og innspill til hvordan deres tema skal ivaretas i reguleringsplanen.

		Innspillet er å gå gjennom veilederen og bruke den i planarbeidet. Anbefaler også at vi bruker deres nettsider for arealplanlegging. - Kommunen må vurdere om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder. I plandokumentene må det gå tydelig fram hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen. Alle relevante fagutredninger innen NVEs saksområder må være vedlagt planer som sendes på høring til NVE. - NVE prioriterer å gi innspill og uttalelser til reguleringsplaner der det bes om faglig bistand til konkrete problemstillinger. <i>Geoteknisk vurdering og ROS-analyse er utarbeidet, og brukt som grunnlag for utforming av planen.</i>
Statsforvalteren i Nordland	2023-11-28	Statsforvalteren i Nordland Klima og miljø Statsforvalteren er enig i at barn og unges interesser blir vesentlig berørt av planarbeidet. Kommunen forutsetter i henhold til referat fra oppstartsmøte at «barnehagen får et minst like stort areal som det som det i dag er regulert for, og at det skal bli enda bedre enn det som er i dag». Hensynet til barn og unges oppvekstvilkår må ivaretas i planarbeidet, jf. plan- og bygningsloven § 1-1 siste ledd. Planer skal i henhold til plan- og bygningsloven § 3-1 fjerde ledd bidra til å gjennomføre internasjonale konvensjoner og avtaler innenfor lovens virkeområde, noe som også omfatter barnekonvensjonen. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging sier i pkt. 4 bl.a. at kommunen skal vurdere konsekvenser for barn og unge i plan- og byggesaksbehandlingen etter plan- og bygningsloven. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 sier bl.a. at regjeringen forventer at det legges til rette for å utvikle gode lokalsamfunn, og at det settes av tilstrekkelige arealer av god kvalitet til grønnstruktur, uterom og møteplasser som stimulerer til fysisk aktivitet, naturopplevelse og sosialt fellesskap, samtidig som byer og tettsteder utvikles gjennom fortetting og transformasjon. Det er under pkt. 3.6 sagt bl.a. dette: «Barn og unge oppholder seg store deler av dagen i barnehagen eller på skolen. Gode og trygge uteområder er viktig og kan bidra til mer likeverdige oppvekstvilkår. Uteområder fungerer ofte som en ressurs i nærmiljøene etter åpningstid». Vurderingen av barn og unges interesser må ikke utelukkende knyttes opp til barnehagens bruk av området. Også betydningen for nærmiljøet må vurderes. Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Se plan- og bygningsloven § 5-1. Barnets rett til å bli hørt følger også av

		barnekonvensjonen artikkel 12. Vi viser til det som er sagt under pkt. 3.2.7 i veilederen Barn og unge i plan og byggesak når det gjelder medvirkning. Samfunnssikkerhet og beredskap Klimatilpasning Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR) gir føringer for kommunenes, fylkeskommunenes og statens arbeid med klimatilpasning. Det er utarbeidet en egen veileder for hvordan klimatilpasningsarbeidet kan gjennomføres. Her er det henvisninger til lovkrav og lenker til en rekke eksempler. Veilederen tar for seg klimatilpasning for både planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, temaplan og reguleringsplaner. Veilederen viser også til hvilket ansvar ulike offentlige aktører har i klimatilpasningsarbeidet. Statsforvalteren har også utarbeidet tall for fremtidig temperatur, nedbør og havnivåstigning for ulike steder i Nordland. Disse tallene skal legges til grunn ved planlegging. Statsforvalteren har samlet vår informasjon om klimatilpasning i Nordland på denne siden: https://www.statsforvalteren.no/Nordland/Samfunnssikkerhet-og-beredskap/klimatilpasning/ <i>Størrelsen på barnehagearealet er beholdt så stort som mulig i tråd med oppstartsmøtereferatet. Reduksjonen i areal er kompensert ved avbøtende tiltak.</i> <i>Vurdering av konsekvenser for barnehagen og nærmiljøet er utarbeidet, og foreslåtte avbøtende tiltak er tatt med i planen. Illustrasjonsplan for utomhusarealene er utarbeidet. Gode løsninger for barnehagens utearealer har vært sentralt, i tillegg til god kvalitet på utearealene for nærmiljøet.</i> <i>Vi har hatt dialog med Revelheia barnehage gjennom hele planprosessen, i tillegg til innledende kontakt med barnehagemyndigheten og miljørettet helsevern.</i> <i>ROS-analyse og VAO-plan er utarbeidet, og brukt som grunnlag for utforming av planen.</i>
Nordland fylkeskommune	2023-12-04	- Nordland fylkeskommune viser til gjeldende Fylkesplan for Nordland 2013-2025, kapittel 8 Arealpolitikk i Nordland, som inneholder klare mål for arealpolitikken i perioden. Det vises særskilt til arealpolitiske retningslinjer i kap. 8.2 By- og tettstedsutvikling og kap. 8.6 Klima og klimatilpasning. På bakgrunn av disse vurderer Nordland fylkeskommune at planarbeidet kan komme i strid med vesentlige regionale interesser, samt med barn og unges interesser. By- og tettstedsutvikling Planområdet er i dag avsatt i kommunedelplanen til friareal og offentlig bygg - barnehage. Området fungerer som en naturlig grønn lunge og buffer i et ellers utbygd område mellom boliger, skole, barnehage, dagligvareforretning og annet næringsareal. Friområdet tjener dermed som en naturressurs for lokalmiljøet og for barnehagen.

Fylkeskommunen vurderer forslaget om å etablere en ny dagligvareforretning i et naturområde som uheldig. Fylkeskommunen ber derfor kommunen om å vurdere verdien av dette sammenhengende friområdet til rekreasjon og som etablert buffersone mellom boliger, vei og større næringsbebyggelse. Fylkeskommunen viser i denne sammenhengen til Nye nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027, og særlig til kapitlene 3. Trygge inkluderende lokalsamfunn og 5. Klima, natur og miljø for framtiden.

Fylkeskommunen viser ellers til følgende arealpolitiske retningslinjer fra kapittel 8.2 By- og tettstedsutvikling, som bes hensyntas i planarbeidet:

e) Det skal legges vekt på høy estetisk og arkitektonisk kvalitet ved planlegging og utforming av fysiske tiltak.

n) Boliger, skoler og barnehager skal ha trygg ferdsel til lek og annen aktivitet i en variert og sammenhengende grønnstruktur med gode forbindelser til omkringliggende naturområder.

o) Grøntområder, parker, gang og sykkeltraseer og turdrag innen og mellom boligområder, nærturområder, skole, butikk og andre viktige servicepunkter, skal sikres gjennom kommunens arealplaner.

- **Folkehelse og friluftsliv**

Deler av planområdet er regulert til barnehage og friområde. Med utgangspunkt i planene som er skissert, bør det stilles rekkefølgekrav, for å sikre barnehagen og eventuelle andre brukere tilgang til alternativt uteoppholdsareal under byggeperioden. Dagens uteområder må ikke forringes med tanke på kvalitet og aktivitetsmuligheter.

Det bes om at følgende arealpolitiske retningslinjer fra fylkesplanen kap. 8.3 Naturressurser, kulturminner og landskap legges til grunn for videre planarbeid:

c) Viktige friluftslivsområder, lokalt og regionalt, skal sikres som ressurs og grunnlag for å ivareta de unike mulighetene Nordland har som aktivitets- og opplevelsesarena.

- **Barn og unge**

Barn og unges interesser må ivaretas i det videre arbeidet. Fylkeskommunen mener at kommunen i oppstartsmøtet gir gode innspill for å ivareta barn og unges interesser i planarbeidet. Fylkeskommunen registrerer at muligheten for å følge opp kommunens forslag vil bli vurdert i planarbeidet, men også at det på dette stadiet tas et forbehold om at noen av forslagene vil bli for kostnadskrevende å tilrettelegge.

Nordland fylkeskommune viser til gjeldende reguleringsplan fra 1982, der hele barnehageområdet er avsatt til offentlig formål barnehage i tråd med den tids planpraksis, men hvor det også er satt en byggegrense som barnehagebygget er oppført innenfor. Det kan tilsi at resten av området ikke er ment for utbygging, men som uteområde for barnehagen. Planinitiativets bilder fra uteområdet viser også et funksjonelt uteområde med betydelige naturkvaliteter.

		Det vises til rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging. Av kap. 4 i retningslinjene følger at kommunen skal vurdere konsekvenser for barn og unge i plan- og byggesaksbehandling. Ifølge retningslinjene kap. 5 skal kommunene sette av tilstrekkelige store nok og egnet areal til barnehager. Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til felles areal eller friområde som er i bruk eller egnet for lek, skaffes fullverdig erstatning. Fylkeskommunen vurderer at naturområdet i dag har kvaliteter både for barn, flora og fauna som vanskelig lar seg erstatte med tilsvarende kvalitet gjennom for eksempel utfylling og opparbeiding av tilstøtende områder. Kulturminner Fylkeskommunen har sjekket nevnte planer mot sine arkiver. Så langt fylkeskommunen kjenner til, er planinitiativet ikke i konflikt med verneverdige kulturminner. Fylkeskommunen har foreløpig ingen merknader til planarbeidet og vil gi endelig uttalelse når planforslag foreligger. Innspillet gjelder ikke samiske kulturminner, og det vises til egen uttalelse fra Sametinget. Vannforvaltning I oppstartsmøtereferatet punkt 8 er også nevnt at man kom over en bekk ved befaringen. Fylkeskommunen viser til vannforskriften § 4 og gjør oppmerksom på at planarbeidet må vurdere / gjøre rede for hvilken effekt planen vil ha på miljøtilstanden i berørte vannforekomster, og om det vil ha konsekvenser for oppnåelsen av miljømålene. Dersom planforslaget vil kunne påvirke måloppnåelsen må det gjøres en egen vurdering etter vannforskriftens § 12 om ny aktivitet eller nye inngrep. Vannforvaltningsplanen inneholder planretningslinjer for å unngå forringelse av miljøtilstanden i vann og for å bidra til å nå miljømålene fastsatt i planen (kapittel. 2.3). Hensikten med retningslinjene er å inkludere vann på et tidlig stadium i kommunens samfunns- og arealplanlegging og oppnå helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften. Informasjon om vannforekomster finnes på www.vann-nett.no/portal/. For mer informasjon om den regionale planen, vannområdene i fylket og videre veiledning, vises til vannportalens regionale side og den nasjonale vannportalen siden: https://www.vannportalen.no og https://www.vannportalen.no/vannregioner/nordland/. Klima og klimatilpasning I takt med klimaendringene forventes økt nedbørintensitet framover. Nordland fylkeskommune er på denne bakgrunnen tilfreds med at planinitiativet nevner at overflatevann skal bli håndtert lokalt, og at flomveier skal bli sikret med tanke på ekstremnedbør. Det er bra at overvannshåndtering, i form av en VAO-plan, blir tema i planprosessen. Fylkeskommunen viser ellers til følgende arealpolitiske retningslinjer fra kapittel 8.6 Klima og klimatilpasning, og ber om at disse tas hensyn til i planarbeidet:
--	--	--

- e) Energibruk og tilrettelegging for nye miljøvennlige energiløsninger, skal være et gjennomgående perspektiv i kommuneplaner og planer som legger til rette for utbygging.
f) Kommunene bør gjennom planlegging og veiledning legge til rette for at bebyggelse og infrastruktur lokaliseres og utformes for en effektiv utnyttelse av fjernvarme.

- **Planfaglig**

Vurdering av konsekvensutredning (KU)

I lys av barnehagens uteområde og dets betydning både som lekeområde i natur, spredningskorridor for naturmangfold og buffer mellom ulike utbyggingsområder og funksjoner, ber Nordland fylkeskommune Rana kommune om å på nytt å vurdere planarbeidet opp mot konsekvensutredningsforskriften. Uavhengig av om planen og tiltaket kommer inn under konsekvensutredningsforskriften, skal saken opplyses så godt som mulig, jf., forvaltningsloven § 17.

Prosess

Planprosessen skal legge opp til en medvirkning i tråd med plan- og bygningslovens bestemmelser. Det vil si at berørte parter i området må trekkes aktivt inn i prosessen. Fylkeskommunen slutter seg til Rana kommunes kommentarer i referatet fra oppstartsmøte punkt 12, som blant annet framhever barnehagestyrer som et viktig kontaktpunkt i planprosessen.

Veiledning

Fylkeskommunene skal i henhold til plan- og bygningsloven § 3-2 bistå og veilede kommunene i deres planoppgaver. Konsulent og kommune oppfordres til å ta kontakt med aktuelle saksbehandlere ved behov. Nordland fylkeskommune har nylig oppdatert planveiledning på nettsiden <https://www.nfk.no/tjenester/planer-og-planlegging/planveiledning/>, det vises til denne.

Den grønne buffersonen mellom næringsområdet og bebyggelsen oppe på Gruben er ivarettatt i planen. Eksisterende vegetasjon skal bevares i størst mulig grad. Ny turvei øker trafiksikkerheten og tilgjengeligheten til ulike målpunkter i området (natur, handel, gang- og sykkelveier).

Størrelsen på barnehagearealet er beholdt så stort som mulig i tråd med oppstartsmøtereferatet. Reduksjonen i areal er kompensert ved avbøtende tiltak.

Vurdering av konsekvenser for barnehagen, nærmiljøet, folkehelsen og friluftsliv er utarbeidet, og foreslåtte avbøtende tiltak er tatt med i planen. Illustrasjonsplan for utomhusarealene er utarbeidet. Gode løsninger for barnehagens utearealer har vært sentralt, i tillegg til god kvalitet på utearealene for nærmiljøet.

Vi har hatt dialog med Revelheia barnehage gjennom hele planprosessen, i tillegg til innledende kontakt med barnehagemyndigheten og miljørettet helsevern.

		<i>ROS-analyse og VAO-plan er utarbeidet, og brukt som grunnlag for utforming av planen. Bekken er ivaretatt i VAO-planen. Krav om tilkobling til fjernvarmenettet er tatt med i bestemmelsene.</i> <i>Rekkefølgekrav for anleggsfasen er tatt inn i planen i tillegg til flere krav som bl.a. sikrer bedre kvalitet på utearealene for barnehagen og nærmiljøet.</i> <i>Virkningsbeskrivelse for naturmangfold er utarbeidet.</i>
--	--	---

E01	2025-01-16	Merknadsbehandling	TruFri	TuCDa	TruFri
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.